

Currente Mense Septembri prelum deseret
opusculum sub titulo:

Alphabetum et Orthographia Universalis

Ex naturae, et artis observationibus deducta ac
elaborata per

ANDREAM MATÚSIS

In Ep. Lyceo Rosnav. Physicae, Hist. Nat. et Oecon.
R. Professorem. Rosnaviae typis Jos. Kek C. R.
priv. Typographi 1837.

Facilioris adoptionis causa, assumptum est
pro basi Alphabetum latinum, — cui tamen additae
sunt sufficientes novae, priscais quidem Romanis ig-
notae, sed aliis variis Gentibus plus minusve usi-
tatae, idoneae simplices litterae, quarum uti
et multarum compositarum, ad exprimendos
compositos sermonis sonos necessariorum typi Vin-
dobonae magnis impensis curati fuere; ut tandem
aliquando, depositis noxiis praedictis, hodiernae
multiplices, hiuleae, inopes, ac instabiles ortho-
graphiae eliminantur, — et eadem rationalis, uni-
formis, omnium votis dudum peroptata scribendi
ratio, sine qua Literatura nunquam perfecta dici
poterit, apud omnes Nationes constabiliatur. Id nam-
que polito saeculi XIX genio non bene congruit,
dum peregrina nomina in libris, ephemeridibus
mappis geographicis etc. iisdem characteribus sed di-
versis particularibus orthographiis scripta legere ne-
scimus, nisi praevis ipsam lectionem magno labore
condiscamus.

In hoc autem libello, qui constat 21 sphis in
5 phyliris, imprimiturque in 80, in peculiariter curata
nitida charta, satis fit cunctis scribendorum vario-
rum subtilitatibus, cunctis idiomatum postulatis, pro-
ponunturque omnia clare et naturae convenienter ita,
ut Authori quorumvis competentium Criticorum
approbationem sperare liceat.

Provocantur itaque omnes BB. Lectores, Philologi,
et Erudite Societates, ut isthoc opus, cujus nostro
aevo magna est indigentia, medio cujuscuque Bi-
bliopolii sibi procurare satagant. Pretium 1 Exem-
paris, ut statim legi queat, in simpla decora charta
compacti, erit 30 xr. C. M.

1) **JÓSZÁGBÉRLÉS.** 1ször ns Szabolcs vgyében
Nagy-Kálló mellett fekvő Kállai és Császár-szál-
lásoknak azon része, melly néhai mélt. cs. Kamá-
rás N. Kállói Kállay Péter urat illette, 's 4451
holdat tézsen, minden rajta fekvő gazdasági épü-
leteivel együtt; hasonlóképen: 2ször N. Kálló
szomszédságában fekvő Oros helységének része,
melly néhai N. K. Kállay Aloyz úr által hasz-
náltatott, 's majorsági sz. földelkben és rétekben
760 holdat tesz, a' rajta lévő gazdasági épületek-
kel együtt, f. esztendei Sz. Mihály naptól kezdve
6 esztendőre fognak árendába bocsájtatni. Az árve-
rés N. Kálló m. városában f. e. sept. 18kán a' tiszt-
tartó házánál fog tartatni, a' hol a' feltételeket is
láthatni. (2)

1) **ÚJ VÁSÁROK.** Méltóztatott ó fölsége f. é. feb-
ruárius 16 napján költ 's ünnepélyesen kiadott kivált-

sági (privilegialis) levele által. Nemesi Zaránd me-
gyében kebeleztet, 's a' mltgos Bethleni gr. Beth-
len család által bírató n. Halmagy helységét, a' me-
zővárosok sorába felemelve, 4. jelesen virágva-
sárnapja után való nap, Péter és Pál-Kis-
asszony és Szent Borbála napjain tartandó orszá-
gos vásárral megajándékozni, — olly kijelentés-
sel: hogy ha az említett vásárnapok ünnep napokra
esnének, azok a' következő napokra tétessenek
által. — Melly országos vásárok hasznos következé-
seit, mind a' t. n. megye egyébiránt elszigorult la-
kosaira, mind általányosan a' kereskedésre nézve,
nagy áldást fognak árasztani; miben csak az kétel-
kedhetik. ki n. Zaránd megye fekvését, és jelenlegi
kereskedése silány létét nem isméri. Légyea éret-
te végnélkül áldott felséges fejedelmünk! — (3)

1) Ecséden, Hatvan mellett, Fáy Ignácznak bir-
tok-része, melly szántóföldben, rétben, szőlőben,
kenderföldben, erdőn és legelőn kívül mintegy 152
holdat tézsen, három félhelyes jobbágygal és tizenegy
zsellérrel, nemkülönbben regale beneficiumokkal eg-
gyütt, hat esztendei haszonbérbe kiadandó. E' végétt
az árverés, e' folyó esztendei S-zeptember hónap
21kén fog helyben Ecséden tartatni. (3)

Nemzeti színházunk javára Schmid J. kómetiszó
intézetében 10 pgő krezerit, illy ezimű versezet kap-
ható: t. Bernáthfalvai FÖLDVÁRY GÁBOR ur,
Pest Pilis Solt törv. egyes. vmegyék alispánja ha-
zafiságának tisztelete Gózonny. 1837. (1)

1) **FÖLDMÉRŐI MUNKA - KERESÉS.** A' magát
ajánló Mérnök ezelőtt néhány esztendővel költöz-
vén e' T. N. Pest Vármegebe 's több jó munká-
latairól dicséretes Bizonyítványokkal bírván, azonnal
akármelly Földmérői Munkát elfogadni és mindjárt hoz-
zá' fogni kész. Bővebb utasítást vehetni akár szóval
akár levél által Pesten T. ügyvéd Adám Pál Urnál
Kecskeméti Kapui Gärtner házban (3)

2) **ÁRVERÉSI HIRDETÉS.** A' nmélt. Kerezt-
szegi gróf Csáky familiához tartozó, és t. Bihar me-
gyében kebeleztet K ó vági helység, hozzá való ur-
béri hasznokkal, majorsági földelkkel, szőlővel és
mindennemű kir. haszonvételekkel, fundus instru-
ctussal együtt, melly hasznoknak mennyiségét vagy
helyben, vagy pedig Nagy Váradon t. Kurányi György
fiscális urnál bővebben megtudhatni; — úgy szia-
tén Kis-Ujfalu pusztá, mellynek kiterjedése mintegy
900. részint szántóföldeket, részint kaszálókát 's
legelőt magában foglaló holdakat tézsen; — f. eszt.
october 24én Nagy Váradon t. Kurányi György fisca-
lis ur lakásán tartandó köz-árverés útján, az 1838ik
eszt. Sz. Görög hava 24ik napjátul kezdve három
egymást követő esztendőre haszonbérbe kifog adati.
A' haszonbéri feltételek valamint Pesten, t. Lado-
mészky Imre Ügy-Igazgató urnál, úgy szinte
Nagy-Váradon említett Kurányi György fisca-
lis urnál is megtekinthetők. (5)

1) **HIRDETÉS.** A' bánági kir. alapítványi Csá-
kovi Urodalom Tisztartósága részéről köz hírré 's

tudomásul tétetik, hogy f. e. sz. Mihály hava sept. 25kén Csákova m. városában jelesen pedig a' tisztartói hivatal írószobájában szokott reggeli órákon a' Zsebelyi mézszárszéki jog, a' Giládi korcsmáltatási jog, egy alkalmas vendéfogadóházzal 's 16 hold réttel, továbbá a' Csákova m. városi mézszárszéki jog, mellyhöz juh, bárány, és borjúhus-mérés is, nem különben a' kolbász-csináláshoz tartozó két új mézszárszék és vágóhid kapcsoltnak, árverése tartatni fog, azon hozzádással, hogy a' haszonbér ideje f. e. sz. András. Hava (november) 1ső napjától kezdődik. Haszonbérletendők fentebb határozott időre és helyre a' kívántató b. ánaipénzzel megjelenesre hivatalosak. Kélt Csakován sz. Mihályhava 11kén 1837. (3)

3) **BÜKK-MAKKON HIZLALÁS.** T. Kraszó vmegyében, Lunkány és Forasest egymással határos urodalom mintegy 22,000 holdnyi bükk erdejére, sz. idei makkbőség alkalmával 8,000 darab sörtes fogadtatik be hizlálásra. — A' ráhajlási díj, tíz héti hizlálási-ido alatt, a' pásztori tüzeléssel együtt, darabjért 24 ezüst krajczár. Az oda hajlás, septemb. 20tul fogva 28ikig, Lunkányba a' lunkányi, Forasestbe pedig a' forasesti határra nézve történik. Az illető szomszéd urodalmak, erdejöknek jó hírét föntartani akarván, a' bátorság és rendre nézve: egész erejökbiül igyekezendnek ennek föntartásán. Mintfog pedig a' szigorú rendtartás, a' gazdag táplálát és forrásvizek mellett, csak nagyon engedetlen 's hegyi vidéken ismeretlen pásztoroknál történhetnék egyes darabok elveszése, vagy a' sörtesek gyengébb hizása: kötelezik magokat az illető urodalmak, olly tulajdonosoknak, kik sertéseiket a' nevezett urodalmak által kijelendő jobbágyokra bizandják őrzésül, — hogy minden veszteségért kezeskednek (az elhullás esetét kivéve, mellynél azonban a' marha visszavételekor, a' jól megőrzött dög előmutatása által szeresztetik megnyugtató) biztosítják, továbbá azokat jó hizásrul is, ha egyébiránt a' barom ép, erős 's a' szabott ráhajlási időben eresztetik rá. Régi szokás szerint a' sörteshizlálásban nagyon járatos jobbágyok, a' tíz héti őrzésért darabjátul 24 ezüst krajczárt kapnak, ugyszinte némelly más hasznót, mi jelenleg készpénzül megváltva most már nem követeltetik; ezenkívül sőt kell a' sertésnek a' hizlálási idő alatt kapnia. — A' forasesti urodalom, edoinek, az egészül különválasztott 80 k részét kivésze' hizlaltatás alul, magányos használatára. Forasest, aug. 25ikén 1837. (3)

3) **JUH-ELADÁS** 600 nemesített és tenyésztésre alkalmas anya-birka eladó Halomegyházi pusztán Pesten a'ul másfélórányira a' debreczeni országútban, Vecsés helységben a' tulajdonossal árukíránt értekezhetni. (3)

2) **HIRDETMÉNY.** A' n. m. m. kir. udv. Kamra rendelése következtésében közhírré tétetik, hogy a' Nagyváradi kir. sóházhoz e' f. évi september 25ik napján a' megégett odaváló sóházhoz tartozó épületek ujonnan való fölépítése végett az árszállítandó kótyvetye a' kőműves és ács munkák iránt tartatni fog, az érintett felépítés egészen vagy is rész szerint a' legkevesebbet kérőnek 's felsőbb hely által jóvá hagyandó kötelző levél mellett fog adatni. E-

zen árejtésben részt venni szándékozó kőművesek és ácsok elegendő, az árejtés előtt lefizetendő 10 per-Centes b. ánaipénzzel ellátva, a' fen emlitett napon reggeli 9 órákor a' nagyváradi sóházbeli írószobában megjelenni, vagy a' helyökbe állítandó embereket elegendő b. ánaipénzzel és törvényes hatalommal ellátva küldeni hivatalosak. Az építési p. ánumokat és költség-számolást ugymint a' bérleti feltételeket is az érintett sóhivatalnál megtudhatni. Budán, augusztus 26án 1837. (3)

3) **HIRDETMÉNY.** A' n. m. m. kir. udvari Kamra rendelésébül ezennel közhírré tétetik, hogy f. évi september 21ik napján t. n. Borsod megyében kebelezett Diós-Gyóri uradalmi erdőkben termett idei makk, és gubics a' miskolczy uradalmi praefectusi háznál reggeli órákban tartandó közönséges árverés útján a' többet ígérőknek el fog adatni. — Melly helyre, és időre a' venni szándékozók szükséges készpénzzel ellátva ezennel meghivatnak. (3)

2) **ÁRVERÉS** Folyó eszt. september 28kán Mező Túr m. városban, mgos Kállay familia részéről árverés útján haszonbérbe adatni fognak: 16r a' Kállay részen levő korcsmáltatás, sz. Mihály naptól kezdve három esztendőre; — 2or az úgy nevezett Szonda- és sz. Miklós zugi puszták 1838i januarius első napjától kezdve szinte három esztendőre. Az árverés M. Túron a' tisztartói háznál fog tartatni. (3)

2) **HIRDETÉS.** N. Csongrád vgyében kebelezett Csanyi népes dohány-kertészségben a' mindszenti révén által Pestre, ugy szinte Csongrádrol Szegedre vezető ország-útfélben helyheztetett 's a' szükséges lak-borívó, ugy szálló szobával, valamint konyhával, állás és istállóval, elegendő pinczével ellátott 's kerített vendéfogadó, minden italok szabad mérésével és 72 hold, földdel, valamint különösen ben a' kertészség közt fenálló uradalmi bolt, boltos lak, konyha, kamara és istálló 6 hold szántófölddel jövő 1838iki január első napjától három egymásután következő esztendőre folyó évi september 29ikén a' helybeli ispáni lakaál, árverés mellett bérbe fog adatni, melly időre a' berleni szándékozók szükséges b. ánaipénzzel ellátva ezennel meghivatnak. (3)

3) **HIZOTT ÜRÜK ÁRVERÉSE.** Fő Ngú Gyarakai Herczeg Grassalkovich Urodalmi Kormányhivatala által ezennel közhírré tétetik, hogy e. f. h. 11én Pest vármegyében Kakucson 1500 darabb jól meghizott Ürü szokott reggeli órákban többet ígérőknek kész pénz lefizetés mellett elfognak adatni. A' venni kívánók ezennel illően meghivatnak. (3)

3) **HASZONBÉR.** T. nemes Zabolch mgyében kebelezett Hegyesi pusztá, melly sz. kir. Debreczen városátul $1\frac{1}{2}$, ns H. Szoboszló városátul $\frac{1}{2}$ órányira esik 4588 Hold földet tész, holdja per 1100 □ öllei számítva 5 egymás követő esztendőre szabad kézbül haszonbérbe kiadandó; e' f. eszt. Sz. Mihályhava 29ik napjátul kezdődvén az árenda. A' feltételeket valamint az egyezkedést is a' haszonbérbe kivenni akaró Urak megtudhatják Debreczenben Csáthy Károly h. ügyvéd urnál v. Matsi pusztán, a' haszonbérbe kiadónal.

Pálincásy János m. k. (3)